

Teorija korisnosti u odlučivanju

Dušan Mundar, dipl.inž.mat.

Fakultet organizacije i informatike
Sveučilište u Zagrebu
dusan.mundjar(at)foi.hr

19.11.2010.

Teorija korisnosti

Funkcija korisnosti:

- Funkcija korisnosti definira razinu koristi ili zadovoljstva u ovisnosti o količini konzumacije robe ili usluge.
- Funkcija pretpostavlja poznavanje preferencije osobe.
- Korisnost je zavisna varijabla, a nezavisna varijabla je količina konzumirane robe ili usluge.

Krivulje indiferencije:

- Funkcija indiferencije prikazuje odnose količine dobara ili usluga koje osobi pružaju jednako zadovoljstvo.
- Korisnost je implicitna funkcija količine dobara ili usluga.
- Ne prikazuje odnos zavisne i nezavisne varijable.

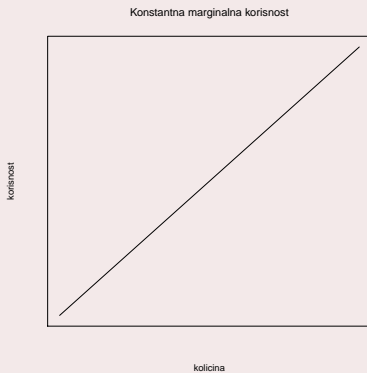
Pretpostavke

- Za krivulju korisnosti obično se pretpostavlja da zadovoljava kriterije potpunosti i tranzitivnosti.
- **Potpunost** - bilo koje dvije količine robe ili usluge mogu usporediti.
- **Tranzitivnost** - ukoliko jedna količina ima veću korisnost od neke druge, a ona pak veću od neke treće da se može zaključiti da je prva količina ima veću korisnost od te treće, tj.

$$A \succeq B \wedge B \succeq C \Rightarrow A \succeq C$$

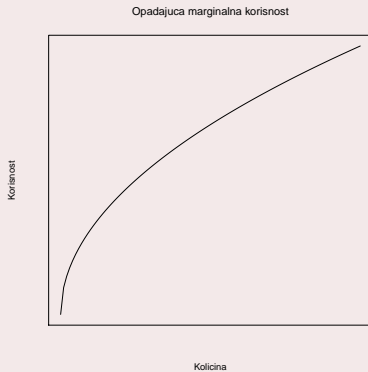
Oblici krivulje korisnosti

- Linearno rastuća korisnost uz konstantnu marginalnu korisnost

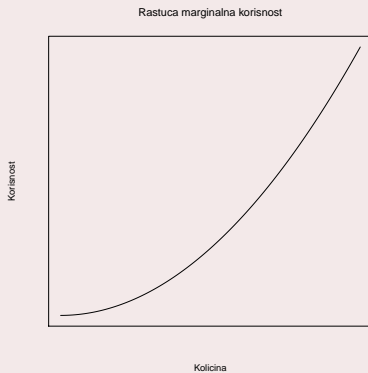
Oblici krivulje korisnosti

- Rastuća korisnost uz opadajuću marginalnu korisnost

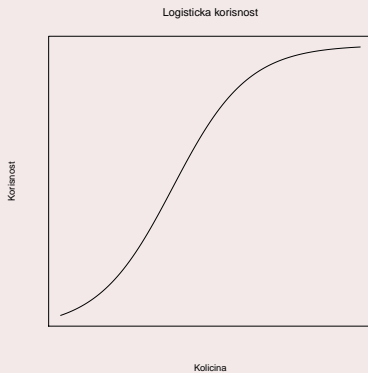
Oblici krivulje korisnosti

- Rastuća korisnost uz rastuću marginalnu korisnost

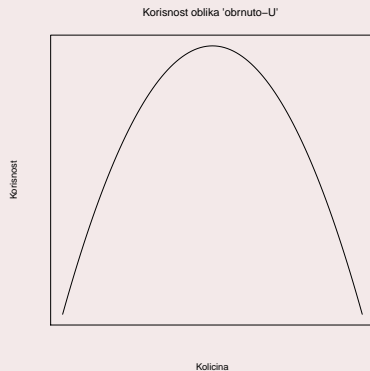
Oblici krivulje korisnosti

● Logistička korisnost

Oblici krivulje korisnosti

● Korisnost oblika " 'obrnuto-U' "

Zadatak

Mladi bračni par zajedno živi dvije godine te razmišlja o kupnji stana ili kuće. Razgovarajući o problemu koji žele riješiti uočili su više kriterija koji utječu na odabir novog životnog prostora. To je svakako cijena stana - anuiteti kojima će otplaćivati stan ne bi smjeli biti previsoki. Nadalje, novi stambeni prostor bi trebao biti blizu posla, a u blizini bi trebala biti škola i vrtić koji bi trebali biti dobre kvalitete. Voljeli bi živjeti u kući, u okolici imati prirodu ili park te ne bi trebalo biti previše prometa. Pretraživanjem ponude pronašli su nekoliko stanova i kuća koji ulaze u daljnje razmatranje. Podatci o navedenim stanovima i kućama prikazani su sažeto u tablici. Korištenjem usporedbe u parovima i teorije korisnosti napravite preporuku za mladi bračni par.

Zadatak 1

Zadatak

	<i>Cijena</i>	<i>Blizina posla</i>	<i>Blizina škole/vrtića</i>	<i>Kvaliteta škole/vrtića</i>	<i>Vrsta/Promet/Priroda</i>
<i>Alt1</i>	80.000	10 min P	15 min P	<i>Odlična</i>	<i>Kuća/Slab/Zeleno</i>
<i>Alt2</i>	60.000	20 min A	20 min A	<i>Prosječna</i>	<i>Kuća/Umjeren/Zeleno</i>
<i>Alt3</i>	70.000	5 min P	5 min P	<i>Odlična</i>	<i>Stan/Gust/Zgrade</i>
<i>Alt4</i>	70.000	10 min P	15 min P	<i>Odlična</i>	<i>Stan/Umjeren/Zgrade</i>
<i>Alt5</i>	60.000	10 min A	10 min A	<i>Prosječna</i>	<i>Stan/Umjeren/Zeleno</i>
<i>Alt6</i>	50.000	20 min A	10 min P	<i>Slabija</i>	<i>Kuća/Slab/Zeleno</i>